

H E N R I F O C I L L O N

Život tvarů

LODĚNÝ V PROSTOTU — hmotě — duchu — čase

S. V. U. MĀNES

18118-

Život tvarů.

Problémy, jež se vyskytují při výkladu uměleckého díla, jeví se ve světle rozporů skoro zarážejících. Umělecké dílo směřuje k jedinečnosti, uplatňuje se jako celek, jako absolutno a zároveň patří k soustavě složitých vztahů. Je výsledkem nezávislé činnosti, vyjadřuje svrchovaný a svobodný sen, ale je patrné též, že se v něm sbíhají síly civilisací. A posléz (abychom zachovávali prozatem výrazy protikladu zcela zdánlivého) dílo je hmota a je duch, je tvar a je obsah. Lidé, kteří se snaží, aby je definovali, hodnotí je podle potřeb své povahy a zvláštností svých objevů. Ten, kdo je vytváří, jestliže se i rozhodne, aby je pozoroval, stává se k němu jinak, než ten, kdo je vykládá, a užívá-li i stejných výrazů, užívá jich v jiném smyslu. Ten, kdo se z něho z hloubi raduje a kdo je snad nejjemnější a nejmoudejší, mluví je pro ně samé: domnívá se, že k němu dospěl a že je získal - a zahazuje je do sítě svých vlastních snů. Hrouží se do pohyblivosti času a patří věčnosti. Je zvláštní, místní, individuální a je všeobecným svědkem. Ale týčí se nad těmito různými významy a sloužíc k obrazu dějin, člověka i světa sa-

19673